

Biofish AS,
Tangavegen 19,
5620 Tørvikbygd
Ved Ole Fredrik Skulstad
olefredsgs@gmail.com

Bergen, 14. desember 2018.

Oppsummering etter synfaring 13. desember 2018

Biofish AS har søkt NVE om forlengelse av sin midlertidige vassdragskonsesjon, som gjelder ut 2019. I den forbindelse var det synfaring på Ljones torsdag 13. desember 2018, med representanter for grunneiere, interesseorganisasjoner og forvaltning. I omtalen av vannkilden Eidesvatnet ble det benyttet ord som «ødelagt», «katastrofe» og «dårlig økologisk status» i henhold til vanndirektivet. Det er forståelig at berørte parter som naboer til innsjøen kan ha slike oppfatninger, men det er å vente at representanter for miljøforvaltningen holder seg til fakta når man benytter slike uttrykk.

Rådgivende Biologer AS er derfor bedt om å avklare de faktiske forhold, som for øvrig delvis også er omtalt i søknaden til NVE. Dessuten ble det påpekt et behov for en felles innsats for nærmere beskrivelse av vannkvalitet i innsjøen Eidesvatnet, slik at en kan få avklart dagens situasjon. Dette vil kunne være avgjørende for utfallet av de foreslåtte avbøtende tiltak i Ljoneselven med tilrettelegging for sjøaure og elvemusling. Dette er oversendt separat.

Eidesvatnet og økologisk status

Eidesvatnet (NVE innsjønr. 26908), som ligger i Ljonesvassdraget (NVE vassdragsnr. 053.10), har et nedbørfelt på 4,3 km² som i sin helhet ligger under 400 moh. Innsjøen er 0,76 km² stor og ligger 33 moh. Det foreligger lite kunnskap om vannkvalitet i Eidesvatnet. I vanndirektiv-databasen «VannMiljø» er det ikke noe informasjon utover to vannprøver tatt i 1995 i utløpet av innsjøen i forbindelse med utarbeidelse av kalkingsplan for Kvam herad (Johnsen mfl. 1996). Kalkingsplanen viser også til fiskestatus for innsjøen, basert på en spørreundersøkelse fra tidlig 1990-tallet utført av NINA (Norsk institutt for naturforskning), der Eidesvatnet da hadde tette bestander av ørret og røye. Vi kjenner ikke til at det er utført andre fiskeundersøkelser i innsjøen. I Ljoneselva er det imidlertid i nyere tid utført en rekke undersøkelser i ulike sammenhenger, blant annet i Hellen mfl. (2013), og også nyere undersøkelser i forbindelse med søknaden til NVE.

Det foreligger således lite konkrete fakta om tilstanden i Eidesvatnet, og bastante konklusjoner er derfor ikke mulig å underbygge. Vanndirektivets portal «VannNett» har imidlertid omtalt økologisk status for innsjøen, basert på en gjennomgang av aktiviteter i nedbørfeltet samt kjennskap til vannuttak til det aktuelle settefiskanlegget, og her er økologisk status samlet vurdert som «antatt god» for innsjøen, siden vurderingen har «lav» pålitelighetsgrad. Tilstanden i innsjøen er i «liten grad» påvirket av vannuttak til fiskeoppdrettsanlegget (faktaark referanse bak i notatet).

Med god faglig kjennskap til både generell kunnskap om innsjøene i Hordaland og hvordan ulike påvirkninger på innsjøer gir seg utslag, samt kjennskap til grunnlaget for vurderingene som ligger bak fakta-arkene i vanndirektiv-systemet, er dette en beskrivelse undertegnede kan kjenne seg igjen i. Samtidig er det helt klart at en ikke bør trekke for bastante konklusjoner før fakta er dokumentert.

For klassifisering og karakterisering av innsjøer i henhold til Vanndirektivet, er det utarbeidet lister over aktuelle kvalitetselement for ulike typer påvirkning, der følgende klassifisering av reguleringshøyde gjelder for hydromorfologiske kvalitetselement:

Tabell 6.19 Indikative klassegrenser for påvirkningsfaktoren innsjøregulering for fisk som kvalitetselement, dvs. reguleringshøyde (HRV minus LRV), og forholdet mellom reguleringshøyde (RH) og siktedyp (SD).					
Belastningsgrad	Svært god	God	Moderat	Dårlig	Svært dårlig
RH = HRV – LRV	<1 m	1-5 m	5-8 m	8-12m	>12 m

Dette til orientering, slik at de omtalte vurderingene foretatt på befaringen blir satt i rett perspektiv.

Justering av søknad

Fra søker ble det ved synfaringen presisert at det ikke lenger er aktuelt med maksimalt uttak tilsvarende 0,2 m³/s for den nye konsesjonen. I søknaden står det innledningsvis, og dette gjelder fremdeles:

BioFish AS søker NVE om varig konsesjon etter vannressursloven § 8 for vannuttak og regulering av Eidesvatnet til sitt settefiskanlegg i Ljonesvågen i Kvam Herad. Det søkes om forlenging av nåværende midlertidige konsesjon, som går ut 1. januar 2020:

- Uttak av 5 m³/min (0,083 m³/s) fra Eidesvatnet til settefiskproduksjon i nytt RAS-anlegg
- Regulering av Eidesvatnet med 0,75 meter mellom HRV = 33 moh. og LRV = 32,25 moh.
- Slipp av minstevannføring på 0,017 m³/s i perioden 1. november–31. august
- Slipp av minstevannføring på 0,03 m³/s i perioden 1. september–31. oktober

I søknadens kapittel **2.1 Hoveddata** for tiltaket skal derfor maksimalt uttak endres slik, og denne endringen får ingen betydning for de utførte hydrologiske vurderinger, siden det der er lagt inn et uttak på 0,083 m³/s tilsvarende 5 m³/min.

SETTEFISKANLEGG		
Omsøkt maksimalt uttak	m ³ /s	0,083
Omsøkt uttak	m ³ /s	0,083

Vennlig hilsen

Geir Helge Johnsen
Fagansvarlig «vann»

Referanser

Direktoratsgruppa for Vanndirektivet 2018.

Klassifisering av miljøtilstand i vann. Økologisk og kjemisk klassifiseringssystem for kystvann, grunnvann, innsjøer og elver.

Veileder 02:2013 (revidert 2018), 209 sider + vedlegg

Hellen, B.A., M. Kambestad & G.H. Johnsen 2013.

Habitatkartlegging og forslag til tiltak for sjøaure i utvalgte vassdrag ved Hardangerfjorden.

Rådgivende Biologer AS, rapport 1781, 251 sider, ISBN 978-82-8308-003-2.

Johnsen, G.H., S. Kålås & A.E. Bjørklund 1996

Kalkingsplan for Kvam herad 1995

Rådgivende Biologer as. rapport 200, 40 sider ISBN 82-7658-099-8

Kålås, S. 2008.

Kartlegging av elvemusling (*Margaritifera margaritifera* L.) i Hordaland.

Rådgivende Biologer AS, rapport 1053, 22 sider, ISBN 978-82-7658-576-3.

VannNett, faktaark for Eidesvatnet

<https://www.vann-nett.no/OldPortal/Water?WaterbodyID=053-26908-L>